

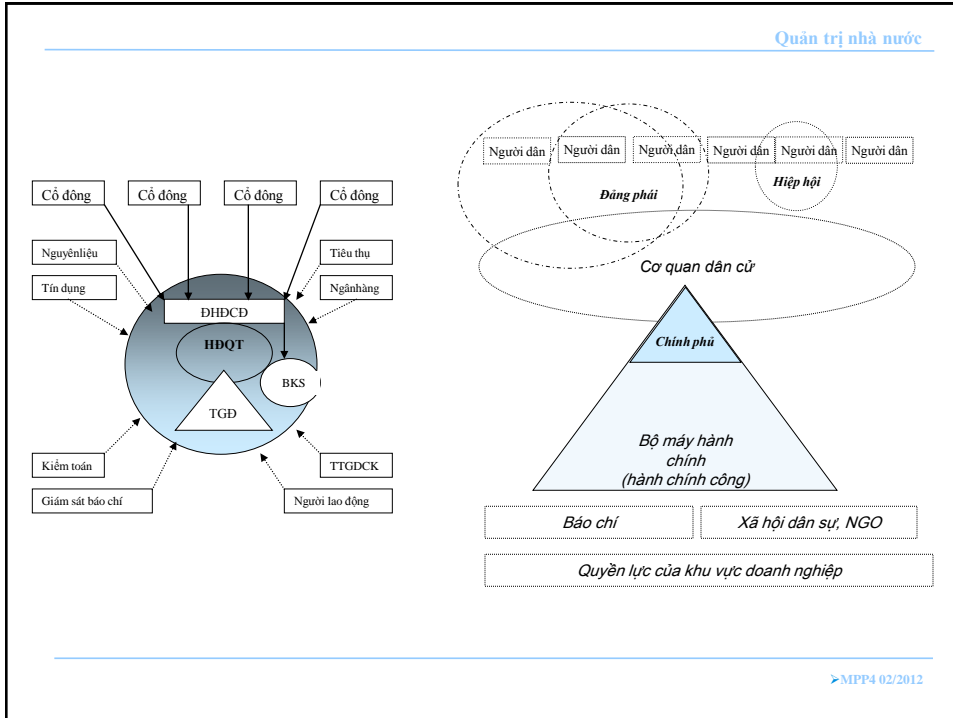
Dân chủ, ủy trị và các chức năng của cơ quan dân cử

MPP4 – G4
23/02/2012

>MPP4 02/2012

09/2 Giới thiệu môn học Acemoglu 2009	14/2 Khái niệm QTNN Zhuang (ADB) 2010 T.V.Tùng 2011	16/2 Mối quan hệ giữa QTNN và phát triển Fukuyama 2004 (1) Acemglu 2005	21/2 Du nhập thể chế hiện đại Fukuyama 2004 (2) Dosch 2008, Steer 2010
23/2 Cơ quan dân cử ADB 2003 (1)	28/2 Chính quyền TW ADB 2003 (2-3)	1/3 Chính quyền địa phương ADB 2003 (4-5)	6/3 Quản trị các nguồn tài nguyên CP ADB 2003 (6-9)
8/3 Công chức, viên chức ADB 2003 (10-12) Luật CBCC, Luật VC	13/3 Sự tham gia của người dân ADB 2003 (13-14)	15/3 Giám sát của cơ quan dân cử PDN Chuyên đề Tình huống Tiên Lãng	20/3 Xã hội dân sự ADB 2003 (15)
22/3 Minh bạch ADB 2003 (16) Stiglitz 2006	03/4 Xê-mi-na Sáng: Nhóm 1 Chiều: Nhóm 2	04/04 Xê-mi-na Sáng: Nhóm 3 Chiều: Nhóm 4	

>MPP4 02/2012

Dân chủ, ủy trị và sự chính danh của chính quyền

- Nguồn gốc của sự chính danh (thần quyền, thế tục, bầu cử, thực tế lịch sử)
- Ủy trị: Thành lập và giải tán Chính phủ => hai mô hình cộng hòa tổng thống và dân chủ đại nghị
- Nền tảng của ủy trị:
 - ➔ **Bầu cử** (Điều 54 HP 1992)
 - Phổ thông (Điều 1, 2 Luật Bầu cử)
 - Bình đẳng (mỗi cử tri một phiếu)
 - Trực tiếp (không thông qua đại cử tri)
 - Kín
 - ➔ Trưng cầu dân ý
 - ➔ Các hình thức phi dân chủ khác (quyền lực thực tế của cử tri: Điều 69, Điều 74 Hiến pháp 1992, sửa đổi 2001)
 - ➔ Thảo luận: Làm gì để bầu cử Quốc hội, HĐND hiệu quả hơn?

Quyền lực của Quốc hội

- **Tổng quan về mô hình Quốc hội**
 - Lưỡng viện (Hạ viện và Thượng viện)
 - Mô hình một nghị viện
 - Nhân Đại (Trung hoa nhân dân Đại biểu đại hội)
- **Tổng quan về các chức năng của Nghị viện**
 - Chức năng đại diện (nhận sự ủy trị từ nhân dân)
 - Chức năng giám sát (Chính phủ)
 - Chức năng thương thảo, đàm phán chính sách
 - Chức năng lập pháp (làm luật)
 - Chức năng quyết định (phê duyệt dự toán, phân bổ, quyết toán ngân sách)
 - Các chức năng khác (phê chuẩn điều ước quốc tế...)

Quyền lực của Quốc hội Việt Nam

- **Điều 83: Quyền lực theo pháp luật (de jure)**
 - Là “cơ quan quyền lực nhà nước cao nhất”
 - Là cơ quan duy nhất có quyền lập hiến, lập pháp
 - Là cơ quan quyết định chính sách cơ bản quốc gia
 - Là cơ quan giám sát tối cao đối với hoạt động nhà nước
- **Điều 84: Các nhiệm vụ và quyền hạn của Quốc hội**
 - Ghi nhận lại trong Điều 2 Luật tổ chức Quốc hội (14 nhiệm vụ)
 - Làm luật
 - Giám sát
 - Quyết định
 - Bầu và miễn nhiệm (có lý do xác đáng), bãi nhiệm (do bất tín nhiệm) người giữ chức vụ chủ chốt trong bộ máy nhà nước

Thảo luận: Nguyên tắc hoạt động của cơ quan dân cử

- **Vì sao Quốc hội các nước khác mạnh => làm đúng việc**
 - QH không thể thay thế Chính phủ hoặc nền hành chính
 - Chức năng đại diện <= sức ép từ cử tri, đơn vị bầu cử
 - Chức năng thảo luận, thương lượng
 - Chức năng giám sát, xác định trách nhiệm giải trình
- **Vì sao Quốc hội các nước khác mạnh => tổ chức hợp lý**
 - Mỗi dân biểu/ng nghị viên một phiếu bầu
 - QH mạnh ở các ủy ban chuyên sâu <= cơ quan tư vấn, vận động
- **Vì sao Quốc hội các nước khác mạnh => quy trình hợp lý**
 - Quyền nêu đề xuất (motion) và điều kiện thông qua đề xuất
 - Quyền của người điều hành
 - Chất vấn, đàn hạch
 - Minh bạch, tương tác với báo chí

Cơ cấu Quốc hội khóa XIII (2011-2016)

- ✓ **Tổng số ĐBQH Việt Nam Khóa XIII là 500 người:**
 - **33,40 %** đại biểu Quốc hội ở các cơ quan trung ương;
 - **66,60 %** đại biểu Quốc hội ở địa phương;
 - **66,60 %** đại biểu trúng cử lần đầu;
 - **33,40 %** đại biểu là đại biểu Quốc hội khóa XII tái cử;

 - **8,40 %** đại biểu là người ngoài Đảng;
 - **7%** đại biểu từ khu vực doanh nghiệp
 - **0,80%** đại biểu là người tự ứng cử (04 người)

Kinh phí hoạt động

Nghị quyết số 1157/NQ-UBTVQH11 ngày 10/07/2007: có chỉnh sửa 11/2011

- Đại biểu Quốc hội được cấp hoạt động phí hàng tháng bằng hệ số 1,0 của mức lương tối thiểu
- Hỗ trợ tiền điện thoại theo mức khoán 450.000 đ/đại biểu/kỳ họp
- Chi mỗi ĐBQH tự nghiên cứu hoặc thuê chuyên gia để tham gia ý kiến vào các dự án luật. Đối với các dự án luật thông qua tại kỳ họp của Quốc hội, mức chi: 400.000 đồng/1 dự án Luật, 300.000 đồng/1 dự án Luật sửa đổi, bổ sung. Mức chi đối với các dự án luật trình Quốc hội cho ý kiến tính bằng 1/2 mức trên.
- Một nhiệm kỳ Quốc hội, mỗi ĐBQH được cấp tiền may 02 bộ trang phục (lễ phục) với mức chi 2.500.000 đồng/bộ.
- Được cấp: Công báo, báo Nhân dân, báo địa phương, báo Người Đại biểu nhân dân, tạp chí Nghiên cứu lập pháp,
- Phí khai thác internet được cấp theo mức khoán: 700.000 đồng/người/tháng

➤MPP4 02/2012

So sánh (khập khiễng)

➤ Nghị sỹ Đức

→ Lương: 7.009 Euro/tháng

➤ Nghị sỹ Hoa Kỳ:

→ Chủ tịch Hạ viện:

Speaker of the House - \$223,500

Majority Leader - \$193,400

Minority Leader - \$193,400

→ Lương trung bình: \$ 174.000/năm/
\$ 14.500/tháng

→ Văn phòng từng nghị sỹ: 08 chuyên viên giúp việc

→ ½ thời gian phải sống, làm việc tại đơn vị cử tri

→ Được cấp một khoản kinh phí chi tiêu cho đơn vị cử tri

➤MPP4 02/2012